

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

st. 537 73

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
 Kéziratok nem adatkak vissza.
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Előfizetési felhívás!

Amidőn a „Szászváros és Vidéke“ re 1914. január 1-jével új előfizetést nyitunk, nem mulaszthatjuk el hálás köszönetet mondani mindazoknak, akik nehéz, de lelkiismeretes munkánkban támogatni szivesek voltak. Előfizetők, munkatársak és hirdetőik eddigi érdeklődése, támogatása fényes bizonyítéka annak, hogy lapunkat — rövid fennállása dacára — a megye közönsége kellő fogadtatásban és pártfogásban részesíti. Az új évvel lapunk II-ik évfolyamába lép. Igérjük, hogy főtörekvésünk ezután is az lesz, hogy a közönségnek egy minden tekintetben jó megyei lapot adjunk a kezébe. Hogy ezt tehesük, teljes bizalommal fordulunk a nagyérdemű olvasóközönséghez, valamint kaszinók, olvasóegyletek s más hasonló célokat szolgáló intézmények, testületek választmányához, vezetőségéhez és kérjük, hogy lapunkra előfizetni kegyeskedjenek.

Lapunk előfizetési ára évi 8 korona. Megjelenik minden vasárnap. Terjedelme rendszeren 6 havonként egyszer pedig 8—10 oldal lesz.

Együttal szives tudomására hozzuk a hirdető közönségnek, hogy a hirde-

tési díjakat mérsékelt árakban állapítottuk meg. **Többszöri avagy állandó hirdetéseknel nagy árkedvezmény.**

A reklámnak a pénz- és üzletvilágban jutott fontos szerepére főleg a kereskedők, a termelők, az iparosok, gyárosok, pénzintézetek, kereskedelmi és iparvállalatok figyelmét hívjuk fel azzal, hogy b. hirdetéseikkel mielőbb felkeresni sziveskedjenek.

Szászváros, 1913. karácsony hava.

Tisztelettel:

a „Szászváros és Vidéke“
 szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szinészetünk megyei szervezése.

Mint a dévai lapokból értesülünk, Muzsnay Béla Hátszeg város tevékeny polgármestere egy igen szép, gyakorlatias és nagyfontosságú eszmét vetett föl.

Arról van szó, hogy vármegyénk városai, nagyobb és intelligensebb községei, ezek értelmisége együttesen alkossák meg a hunyad megyei szinpártoló egyletet. Ez az egész megyére kiterjedő egylet foglalkoztatna egy egész éven át egy szintársulatot felváltva a nagyobb községekben és a

városokban. Ez a szintársulat csak nekünk játszana, csak a Hunyadmegyéé volna. A társulatot a szinigazgató vezetné, de a megyei egylet választmányának szándékai szerint.

Az illetén szervezettel elérhető volna az, hogy egész megyénkben mindenütt és mindenkor elsőrangú társulat adna mindenkor tisztességes, irodalmi értékű darabokat. A szinpártoló közönségnek alig kerülne többbe, mint a mennyit ma biztosítanak az egyes igazgatóknak. Több és jobb előadást élvezhetne, mint most. A szervezet felölelné azokat a községeket is, melyek ma színházhoz alig juthatnak (Kudzsir, Algyógy, Brád etc.) Ezeknek is részük lehetne elsőrangú művelzetben. Egy további áldásos következménye volna az is, hogy a színész-családok ugyszólva állandó lakóhelyet élvezhetnének. Erkölcsi, hazafiui szempontból ugy maguk, mint utódaik tisztességes, nyugodt életet élhetnének. Végül a művészi élvezet állandó finomsága jótékony hatással volna vármegyénk lakosságának általános műveltségére is.

Mi a terv a gondolatot életre valónak, szükségesnek és igen fontosnak tartjuk.

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Az esztendő, az idő, időjárás.

Egy néhány nap még és ez az év is elmulik fölöttünk. Elmulik, elenyészik, mint ősszel a falevél, mint maga az élet. A mult fátyola néhány nap mulva betakarja ez év örömeit és fájdalmait, a gyönyört, a szenvedést, a jóllétet és szegénységet, csak a véges visszaemlékezés marad még meg és ez is csak azért, hogy felujtsa az örömet, vagy felszaggassa a sebeket, oszt eltűnjék a végtelen semmisségben. Így váltakoznak az évek egymás után, így válik minden év az emberi nem nagy sokaságának bölcsőjévé, vagy temetőjévé.

Istenem! Mennyi rózsás remény semmisül meg egy év alatt, mennyi öröm teszi sok ember életét boldoggá! Mily édes, kimondhatatlan boldogság egy új családtag megjelenése. De viszont, mily vérző sebet üt a szivben a csalódás; mily kínos a megtört remény fölött a kesergés; mily szivszaggató az édes apa, anya, testvér vagy kedves koporsójára hulló göröngy kopogása!

Ily szeszélyes nemtörődömséggel vegyíti össze a sors az emberi élet változatai közé az örömet és keserűséget, a boldogságot és bánatot, a jóllétet és a szegénységet.

De hagyjuk ezeket a gondolatokat elmulni az évvel. Az emberi élet változatai ugy is többnyire ismétlődnek. Sorsát senkivel nem kerülheti s az új évben újra lesz alkalmunk élvezni annak örömeit, vagy elviselni szenvedéseit. Most csevegjünk inkább valamit az időről, ennek eredetéről, az időváltozásról s az ehhez fűzött babonákról.

Az emberek már ősidőktől fogva szükségét érezték meghatározni, mikor vannak életökben nevezetesebb változások és érzéki felfogásuk segítségével az események egymásutánját sorrendbe osztották s ezzel megalkották az idő fogalmát. Így — a szemlélet alaján — felfogásunk formája, a jelen, mult és jövőről, az időben domborodik ki. Az időt aztán felosztották időegységekre: esztendő, hónap, hét, nap, óra, perc, másodpercre, vagyis a föld tengelye körüli forgásának $\frac{1}{50.400}$ részére.

Az évszakok közt az időjárásban ismétlődő dolgokból, jelenségekből aztán következtettek a jövőben előforduló időváltozásokra, és a képzelődés által segítve, miáltal a korlátoltabb ismeretekkel bíró nép könnyen félrevezetett, alkalom nyílt a babona terjedésére és a különféle körmönfont csalások elkövetésére.

A régi népek a szép vagy esős időt Istentől származottnak tartották. A középkorban a hold és a csillagokból jósolták ki az időjárást. Nagy részben ezen alapszik a Falb-

féle „kritikus napok“ meghatározása is. Falb jóslatai, a reklám által segítve, igen sok hívőre találnak, mert: minél nagyobb területre terjed ki ezen időjóslás reklámozása, annál valóbbszinű, hogy némely vidéken történetesen csakugyan beválik a jóslás és ezen, — ismétlem: — történetes összeesése az időjárásnak a Falb jóslatával, mind az ő jóslási híret emeli. Falb leginkább a holdnak a légkörre gyakorolt hatására alapítja jóvendöléseit, de a mint tudjuk: ez a hatás oly csekély; hogy ez bizony kritikus napot vagy napokat nem idéz elő.

Most az időjárás meghatározásánál leginkább a meteorológiához folyamodunk s ezzel megfigyeljük, hogy légkörünk független-e vagy nem a többi vidék időjárásától, s vándorol-e egy helyről a másikra. Hogy ezt biztosan meghatározhassuk, ismernünk kell a légnyomás eloszlását, mert ebből következik a szél, amely a meglévő légköri állapotot továbbterjeszti más vidékre. Ismernünk kell tehát irányait, erősségét és a földrajzi fekvést, a hogy t. i. hegyes, dombos, erdős vagy lapályos a vidék, mert e szerint változik az időjárás jellege is.

Hozzánk, Magyarországra a depressió többnyire a Biscaya öbölből jön és tőlünk vagy Oroszország, vagy a Feketetenger tájékára huzódik. Depressiókat kapnunk még az év

Kétségtelen ugyanis, hogy a mostani rendszer szerint az egyes városok alkusz szerint kapván szintársulatot vagy maguk csalódnak, vagy a színészek. Rendszerint persze a közönség. A változott terv szerint ez kizártnak tekinthető, mert hiszen a társulat összeállításában, díszletek etc. beszerzésében is érvényesülne a választmányok akarata. A művezető igazgató pedig tantiemet kapva a maga érdekében buzgón fáradoznék, hogy a dolog jól menjen. Viszont az is kizártnak vehető, hogy minden jövedelem az ő zsebébe vándoroljon.

Lényeges és nagyfontosságú a nagyobb községek bevonása is. Tudjuk, hogy idáig Kudzsir, Marosillye, Vulkán színészeket vagy nem kapott vagy ha igen, drága pénzért csepürágás volt az egész, amit kapott. A gondolat szerint 10—15 napig ezek is élvezhetnék a jól szervezett s végeredményben nekik is felelős társulat összevágó játékát.

És az által, hogy mindez rendszeresen történnék a közönség izlése, vágya a műveltség finomabb gyümölcsei iránt folyton-folyvást nőne. A műveltség vonzó ereje egyre nagyobb tömegek lelkében verne gyökereket s hajtana dús lombu virágokat.

Természetes, hogy biztos sikert csak a részletek nagyon alapos és pontos megfontolása után várhatni. Épen ezért kívánatos, hogy a felvetett gondolatot minél jobban és alaposabban vitassák meg az illetékes egyesületek és tényezők. Kívánatos volna, hogy az egyes városok szinpártoló egyesületei tegyék az eszmét megfontolás tárgyává. Ezután akár Déva város polgármestere, akár a gondolatot felvető Muzsnay Béla

hívja össze a megalakulást előkészítő, a szervező tanácskozmányt. Új eljárás mellett néhány hónap alatt nyélbe lehetne ütni a dolgot.

Helyi, szászvárosi szempontból nézve az eszmét, a magunk részéről üdvösnak véljük. Ha mi megyeileg szervezkedve oly társulatot kaphatunk, amely az erősebb Déva és Petrozsény igényeit kielégíti, akkor bátran és örömmel csatlakozhatunk a megyei szervezkedéshez.

Ajánljuk az eszmét az érdeklődők figyelmébe.

Dr. K. Gy.

Megyegyülés.

Hunyadvármegye törvényhatósági bizottsága december hó 30-án rendkívüli közgyűlésre gyűlt össze, hogy a vármegye függőben levő ügyeit elintézzék és a szükséges bizottságokat megválassza. A rendkívüli közgyűlés nem keltett nagyobb érdeklődést és alig jött össze 50 ember a megyéből.

Az ülésen Mara László főispán elnökölt, akit az ülésbe Andersen László vezetése mellett egy bizottság hívott meg, aki pár szóban üdvözölte az összegyűlt bizottsági tagokat, a tárgysorozat egyes pontjaira tért át.

A leiratok közül első helyen a vármegyei nyugdíj szabályrendelet állt, amit a belügyminiszter azért küldött vissza, mert nem egyezett meg teljesen az állami nyugdíjszabállyal és mert a munka szövegezése módosításokat is igényelt. Ezeket a hiányokat most pótolták és jóváhagyás végett felterjesztették a miniszteriumba.

A vármegyei jegyzői nyugdíjalap 1912. évi zárszámadásában mutatkozó hiány pótlását a miniszter elutasította azzal, hogy fedezete nincs reá. A közgyűlés akként határozott, hogy utasította az alispánt a hátralékok szigorú felhajtására és az ezek után fennmaradó hiány pótlásáért újból kéréssel fog fordulni a miniszterhez.

A puji járási székházra vonatkozólag értesített a belügyminiszter, hogy az 1913. évi

minden szakában a Genovai és Adriai öblökből, melyek szintén nagyban befolyásolják hazánk időjárását. Egyáltalán mondhatjuk, hogy egész Európában a depressiók legtöbbször Nyugatról vonulnak kelet felé és pedig: télen Délkelet, nyáron pedig Északkelet felé. Sok minimum jön még Európába az Atlanti-tenger felől is. Ezek először a Brittszigeteken jelentkeznek s különösen télen nagy viharokat okoznak.

Az időjárás változásokat pontosan földérteni nem lehet. Ebben a tekintetben teljes megbízhatóságot, legalább most még nem is remélhetünk, mivel a légnyomás változatait nincs módunkban teljesen kiismerni.

Ezekkel kapcsolatban, nem lesz érdektelen néhány a tapasztaláson alapuló és más, a babona terjesztését szolgáló jóslatokat fel- említeni. Ha a kakasok sokat kukorikolnak: lágy idő lesz. Száraz télen, ha a verebek az utca porában fürdenek: ez esőt jelent. Ha reggel, midőn a nap feljön, több pára van a levegőben és így a napsugarak kissé homályosabbak, mint rendesen, azt mondja a csiki székely: biztosan eső lesz és legtöbbször igaza is van. Ha a szivárvány egyik vége az Olt felső völgyébe mélyed, akkor az ott „az Olt fejénél“ forrásánál „vizet iszik“: ami ismét esőt jelent. Ha sűrű a csillagzat: eső, vagy hó lesz. Ha sötét felhők közül a

villámok cikáznak és forgószél mellett kitér a vihar; vagy jégeső pusztít: biztosan a garabonciás diák jár a felhők között, ő hozta a zivatart, stb.

Már az elősoroltakból is látjuk, hogy a néptől származó ezen időjárás szabályok némelyike megokolható, de legnagyobb részben azonban a babonán alapszanak.

Szabályul vehetjük, hogy az időjárásra egyáltalán, mint az újabbkori kutatások igazolják, legnagyobb befolyással vannak: a hőmérséklet, a csapadék, a szél, a légköri nedvesség, a felhőzet és a verőfény. Amint ezek változnak, úgy alakulnak az időjárás viszonyok is.

Ezen rövid csevegés után visszatérünk időbeli beosztásunkhoz, az évhez, melynek már végéjszakája borult ránk, hogy a rá következő újévvel, új időszámmal kezdjük a régi eseményeket. Mert az új év nemcsak azon hideg téli éjjel kezdődik, melyen a régi végződik, hanem egyszersmint ismétli a régi történeteket is. Így az új évben visszatérnek, felujulnak reményeink és egy szép jövőt jósolunk magunknak s boldog álmok töltik el lelkünket.

Adja Isten, hogy lapunk minden olvasójának reményei ez új évben megvalósuljanak! Boldog új évet!

Góbé.

költségvetésben felvett 38.000 koronán kívül az 1914. évi költségvetés terhére még 8000 koronát engedélyezett és így a felépítés iránt akadály nem forog fenn. A kérdést névszerinti szavazással intézték el. Negyvennyolc igen szavazat adódott le, tehát a határozat egyhangú volt.

Ezután a kebli ügyekre került a sor. Az egyes albizottságokat alakították meg az előadói előterjesztések alapján. Az állandó választmány tagjaiul megválasztották az 1914—1916. évekre: Andersen László, dr. Ulain Ferenc, dr. Antóni Ede, dr. Apáthy Árpád, Pogány Béla, Csulay Lajos, Simon Ferenc, Orendi Gyula, Kenderessy Ferenc, dr. Csernovits Mihály, Dénes Károly, Dr. Deák Lajos, Fáy Viktor, Fáy Béla, Maderspach Viktor, Pogány Károly, Misinszky Vilmos, Hajduczky József, Kendeffy Gábor, dr. Meskó Aladár, dr. Szöllősy János, Mahler Ignátz, dr. Muntyán Aurél, id. Pietsch Lajos, dr. Nemes József, dr. Rosenberg Ignátz, dr. Oláriu Virgil, Kriskó Bohus, dr. László Lázár, Borbáth Vilmos, dr. Komlós József, Szentiványi Gábor, dr. Schulhof Zsigmond, dr. Horváth Kamiló, Damián Vazul és Cs. Lázár László.

A vármegyei tisztii nyugdíjválasztmányba az 1914—1919. évekre Andersen László, Hajduczky József, Pietsch Lajos és dr. Ulain Ferenc tagokat választották be. Megválasztották még a bányaadó-kivető bizottság tagjait adóhivatalonként az 1914—1919. évekre, az igazoló választmány tagjait, a kórházi bizottság tagjait 1914—1919. évre, az egészségügyi bizottság tagjait az 1914—1916. évekre. A Hunyadvármegyei Nőegylet választmányába megürült helyeket töltötték be ezután, majd megválasztották a lótenyésztési bizottság elnökeit és tagjait, a járási mezőgazdasági bizottságokat megalakították, valamint kimondták az egészségügyi bizottságok megalakulásának a szükségességét.

Az államépítészeti hivatal személyzetének megjutalmazására 3500 koronát szavazott meg a közgyűlés, megszavazták ezenfelül egy kavics-törő gőzhenger beszerzési költségeit.

A főszolgabírói hivatalok helyiségeinek bérét jövőben a háztartási alapokból fedezik és pedig az algyógyi, brádi, hátszegi és vajdahunyadi járások 1000—1000, a petrozsényi járás évi 1200 korona bért kap.

Dr. Gerbert Ottó II-od főjegyzőt a VII-ik fizetési osztályba léptette elő a közgyűlés, mire a főispán Deésy János aljegyzőt tb. II-od főjegyzővé, dr. Ulain Ferencet pedig tb. tisztii főügyésszé nevezte ki, aki azonnal le is tette az esküt.

Az indítványok során Mallász József indítványát tárgyalták a „Magna Curia“-nak muzeumi célokra való átengedése tárgyában. Az indítványból a következőket közöljük:

— „Mondja ki Hunyadvármegye törvényhatósága, hogy első rangú kulturális feladatnak tekinti, hogy a „Hunyadvármegyei Történelmi, Régészeti és Természettudományi Társulat“ tulajdonát képező és Hunyadvármegye történelmi, néprajzi és természetrajzi kincseit magában foglaló muzeum állandó és megfelelő elhelyezést nyerjen. E célból felir a magas kormányhoz, hogy a Bethlen Gábor-féle „Magna-Curia“-nak nevezett és a kincstár tulajdonát képező épületet, melyben jelenleg a dévai kir. pénzügyigazgatóság van elhelyezve s amely egészségügyi szempontból sem alkalmas hivatalos helyiségnek, engedje át muzeumi célra és gondoskodjék a dévai pénzügyigazgatóságnak megfelelőbb elhelyezéséről.

Hunyadvármegye közönsége nemes céljának elérése érdekében többé már nem elé-

gedhetik meg a kilátásba helyezett jóakaratu és jóindulatu támogatással, hanem most már kéri a jószándékot tette váltani, mert különben be fog, mert be kell következék Hunyadvármegye muzeumának dicstelen kimutalása. A felelősség pedig elsősorban nem Hunyadvármegye közönségét fogja terhelni, hiszen a magas kormányhoz intézett ezen jai-kiáltó szövegünk is bizonyíthatja, hogy a vármegye közönsége mennyire van áthatva azon tudattól, hogy a magyar kulturának tartozik azzal, hogy maga részéről is elkövet minden lehetőt arra nézve, hogy a megyei társulat és annak muzeuma dolgozhasson, élhessen.

Élhessen, mert ezen élethez a vármegye becsülete van kötve. Az a becsület, mely megparancsolja nekünk, hogy elsősorban mi és ne más gyűjtse egybe, őrizze meg és dolgozza fel a mi vármegyénk — Hunyadvármegye — történelmi, néprajzi és természetrajzi kincseit! Az a becsület, mely kényszerítő erővel parancsolja nekünk, hogy ebben a nemzetiségi áradattól körülvargott és végveszéllyel fenyegetett végvárban levő egyetlen tudományos kultur intézményt nem csak fentartsuk, hanem oly magasra emeljük, hogy fennen hirdethesse a magyar kultura tisztességét, becsületességét, egyben pedig diadalát is!

Bethlen Gábor és a kultura szent nevében fordulunk a magas kormányhoz, hogy a legrövidebb időn belül tegye lehetővé, hogy a nagyfejedelem egykori kastélya a „Magna-Curia“ a tudomány és művészet fölcent csarnokává lehessen.

Mert csakis így ünneplheti meg legmegfelelőbb módon velünk együtt az egész ország, a haza vallás és emberszabadság szent nevében, a kulturvilág egykori vezető csillagját, Bethlen Gábort és annak 300 éves emlékezetét.

Az előadottak alapján Hunyadvármegye közönsége reméli és méltán elvárja a magas kormánytól, hogy a Bethlen Gábor-féle „Magna-Curia“-t muzeumi célra a legrövidebb időn belül átfogja engedni.

Vezesse e tekintetben a magas kormányt Bethlen Gábor fenséges szelleme!

A közgyűlés akként határozott, hogy ily szellemben felir a közoktatási és pénzügyminiszterekhez és a Muzeumok és könyvtárak országos felügyelőségéhez.

Több apróbb ügy elintézése után a gyűlés 12 órakor véget ért.

Városi közgyűlés.

Szászváros szab. kir. rendezett tanácsu város képviselőtestülete múlt év december 27-én Andrae József polgármester elnöklése alatt rendkívüli közgyűlést tartott. Mondanunk sem kell, hogy a különben is néptelen közgyűlésen a magyar tagok kevés számban jelentek meg.

A napirend előtt Dr. Szöllösy János a villamos-vállalatnál hirdetett könyvelői állás (!) ügyében (az állás betöltése elhalasztatott) és a köztisztaságra vonatkozólag szólalt föl, illetve intézett kérdést a polgármesterhez. Ugyazintén Branga Miklós az erdő eladás ügyében, Baicu pedig a városi faraktárra vonatkozólag kérde, hogy miért nincs benne fa, hiszen a hivatalnokok fizetésére szükség van jövedelemre.

A polgármester félig-meddig megnyugtató választ tudomásul vették.

Forray György kérde, hogy a város részére szállítandó műfákra nézve miért nem kérnek ajánlatot az összes kereskedőktől? Kívánatosnak tartja, hogy a város a bevásárlásainál ajánlatokat kérjen és pedig nemcsak egyszer egy évben, hanem minden adott esetben, mert így nagy megtakarítás érhető el.

Polgármester kijelentette, hogy igen is kérnek ajánlatokat a szükségletek bevásárlásainál, de minden évben egyszer. Rövid vita után a jövőre nézve szavazásra bocsátotta a kérdést a közgyűlés az évenként egyszer bekérendő ajánlatok mellett döntött.

Miért?!

Ismeretes, hogy 20 képviselőtestületi tag rendkívüli közgyűlés egybehívása iránt adott be sürgős indítványt. Az indítvány fő pontja, hogy a városi vagyonelettart egy bizottság sürgősen készítse el legkésőbb február 15-ikig, addig is az 1914. évi költségvetés beállítása, valamint a tisztujítás maradjon függőben. A tanács egy 24 tagu bizottságot indítványozott a célból s a beválasztandók névjegyzékét a polgármester be is terjesztette.

Eszerint a jövő hó 15-ig feltétlenül világos képet nyerünk a város vagyommérlegéről, ami — előre megjósolhatjuk — nem lesz valami örvendeztető dolog. A pótdó szükségessége feltétlenül előtérbe, illetve szőnyegre fog jutni általa.

Polgármester jelenti, hogy a pénzügyminiszter a bor- és husfogyasztási adó megváltási összegét 16.000 koronára engedte le. Ugyazintén jelentést tett a főispánnak a városnál tartott vizsgálatáról, melynek jegyzőkönyvei közelebbről fognak betérjesztetni, továbbá az árvíz által megrongált partok munkálatairól, s az alispán által kilátásba helyezett járási székház, járási kórház építésének lehetőségéről.

Legvégül jelenti, hogy a költségvetésileg előirányzott jövedelmek nem folytak be s hogy eddig már 55.000 K jövedelemhiány van, ami — tekintettel az év végére — már nem fog befolyjni. A városi gazdálkodás tehát bajban van, mert nem folynak be az előirányzott jövedelmek, ami azt jelenti, hogy 1913. évi költségvetés 55.000 K-val „előirányozta“ magát. A városatyák arca ezen szomorú adatokat visszatükrözte s így fogtak neki ezután a tárgysorozat sürgős ügyeinek elintézéséhez.

1. Tanács előterjesztése az Ardeleana pénzügyintézetnek városunk ellen — a Kaes-féle vilamos mű átvételéből kifolyólag — fennálló követelése után fizetendő és f. évi december hó 17-én esedékessé vált kamatok fedezése tárgyában.

2. Tanács előterjesztése a városi kaszárnyai ablakok kicserélési munkálatok költségeinek fedezése tárgyában.

3. Tanács előterjesztése Kohl József hidjavítási munkálatok költségeinek fedezése tárgyában.

4. Tanács előterjesztése Secui Manole kövező-munkálatok költségeinek fedezése tárgyában.

Ezekre nézve névszerinti szavazással elhatározatot, hogy a kifizetés különböző — takarékpénztárilag kezelt — alapokból történjék. Ez ellen felebezés adatott be, mivel a tanács egynemely tételnél póthitelt kérni elmulasztotta.

A tárgysorozat utolsó pontja: „intézkedések a tisztujítás foganatosítása iránt“ elmaradt, mivel már előbb elhatározatot, hogy a vagyonelettart összeállítás előtt (legkésőbb 1914. február 15-ig) se költségvetés, se tisztujítás nem lesz. Ezzel a gyűlés véget ért.

* * *

Azok a jelenségek, amik a városi gazdálkodásnál az utóbbi időkben mutatkoztak,

mintegy előhírnökei az elkerülhetetlen pótdónak. Most már csak az a főkérdés, hogy a szükségeltető pótdó befektetésre, avagy újabb dolgok létesítésére kell, vagy pedig éppen csak az eddigi gazdálkodás mérlegének helyre billentésére fog fordítani. A költségvetés kiadási tételei — kevés kivétellel — folyósítottak, ha tehát a bevételi tételek 55.000 korona minusszal záródnak, természetesen, hogy ezt a hiányzó jövedelemhiányt valamivel pótolni kell. Pót-kávával nem lehet, csak pótdóval, vagy egy olyan felfedezendő jövedelmi forrással, amely rövid időn belül nemcsak e forrásra fordított összeget és kamatját, hanem az elmaradt 55.000 koronát is kiontja magából. Ilyen jövedelmi forrást ma még Tüköryné varázsvesszőjével sem lehet egyhamar felfedezni. Készüljünk tehát a pótdóra, melynek ellenértéke egyelőre csak egy realis költségvetés lehet.

S...y

Az „Iparos és munkáskör“ műsoros estélye.

Az a ritka érdeklődés, amely az „Iparos- és munkáskör“ műsorosestélye iránt tapasztalható, ezidén is impozáns módon nyilatkozott meg. Karácsony harmadnapján, (1913. dec. 27-én) a „Transilvania disztermét a közönség teljesen megtöltötte, ami a szászvárosi mulatságokon — kivéve a diákbált — többé-kevésbé szokatlan. Így tehát nemcsak erkölcsi, hanem anyagi sikere is volt a mulatságnak.

Az élvezetes műsoros-estély egyes pontjairól a következőkben számolunk be.

A műsort az „Órangyal“ élőkép nyitotta meg, Balushek k. a., Benkő Irmuska és Strunk Busi által megszemélyesítve, mely nagyon kellemes benyomást gyakorolt, nem különben a műsor záradék a „Kilenc Muzsa“ c. életkép is, melynek szereplői voltak: Bárb Ilona, Barta Gizella, Ambrus Margit, Morár Maria, Simegh Erzs, Martinek Ilona, Ambrus Ilona, Szokoleán Ilona, Simeg Rózsai.

A változatos program egyik legélénkebb pontját Róna Miklós ur kupléi képezték, melyeket minden mesterkélttség nélkül, temperamentumosan adott elő. A közönséget jókedvre hangolta, amely elismerő tapssal adott kifejezést tetszésének.

Jól sikerült Mócz Sándor és Hirsch Jakab urak dialogja, illetőleg csárdai jelenete.

Ezt követte a műsornak egyik igen kedves száma: Balushek Ida k. a. monologja: A magyar leány. Sok tapsban volt része, mert igen bájosan jutatta érvényre a monolog tartalmát.

„Barátságból“ egy felvonásos vigjáték következett, mely nagyon jól sikerült, annak dacára, hogy egyik másik szereplő talán most lépett először a színpad deszkáira. Különösen Biró Mariska és Bágyoni Rózsika kisasszonyok, kik teljesen átérzve szerepüket igazi tudással és rutinnal játszották azt meg. Méltó partnerük volt Szolga János ur, mint „Trotter“ és Vajna Pál ur „Benson“ ügyvéd szerepében. Mindketten kifogástalanul játszották szerepüket. Valamint jó volt Lieberman Győző ur is kicsiny szerepében. Nem egyszer nyílt színen tapsolták meg a szereplőket úgy, hogy az előadás pillanatokig megszakadt.

A műsor fénypontját azonban Vaszilka Mariska k. a. énekszámai képezték. Nem mondunk sokat, ha azt állítjuk róla, hogy bármely vidéki szintársulat primadonnájával felvehetné a versenyt. Bájos és kellemesen csengő lágy

szopránhangja az érzések kifejezésében tökéletesen érvényre juttatta művészetét. A gyönyörű esperanto himnuszt töle hallottuk először Szászvároson, melyet ép oly művészi énekelt el, mint a többi énekszámát.

Nem feledkezhetünk meg a rendezők derekas munkájáról megemlékezni. Török Bálintné urnő, Procinkiewicz Jenőné urnő, Procinkiewicz Jenő és ifj. Szántó Károly urak valóban mindent elkövettek, időt és fáradságot nem kimélve, hogy a műsor a közönség igényeit kielégítse, hogy kifűzött céljukat: az est sikerét biztosítsák, s ezt el is érték.

A műsor befejeztével elkezdődött a tánc, amely a reggeli órákig a legjobb hangulatban tartotta együtt a közönséget.

Praxi.

Ujabb esperantó-tanfolyam Szászvároson.

Az esperantó-nyelv térhódításairól ma már mindeki hallott s tud valamit, de azért még számosan vannak, akik nem akarják meghallani és megérteni az idők szózatát: tanulj meg esperantouls megértenek mindenhol a földön. Ez a segédnyelv az, amelyet rövid idő alatt el lehet sajátítani s amellyel bárhol, ahol civilizált emberiség lakik megélhetsz. Ne kicsinyeljük, ne nevéssük ki az esperantó nyelvet. Egy 18 nyelvet beszélő tudós orvosnak 8 évi fáradságos munkája hozta létre ezt a nyelvet, amelynek szerkezete, nyelvtana olyan könnyű, hogy 4 hét alatt meg lehet tanulni annyit, amennyi az eszmecserére, érintkezésre szükséges. Az angol, a német, a francia csak büszke lehet nyelvére, mint világnyelvre s mégis mit látunk?! Azt, hogy ezen országokban terjedt el legjobban az esperantó nyelv. A jelen és jövő emberének szüksége van egy olyan segédnyelvre, amelyet mindenki gyorsan megtanulhat s amely a nemzeti önérdetet és büszkeséget nem sérti. A műveltségnek egyik elengedhetetlen követelménye, hogy táncolni megtanuljunk. Hat, nyolc héten át tanuljuk a különböző táncokat, amíg meg tudjuk állani helyünket, úgy ahogy a bálók sima parkettjén. Az esperantó nyelvet ennél rövidebb idő alatt lehet megtanulni úgy hogy vele a létért, a kenyérért való küzdelemben is megélhetünk. Nem a magunk közötti érintkezés céljából kell megtanulni az esperantó nyelvet. Nem a világért, nem hanem a többi országok népeivel való szóbeli vagy írásbeli érintkezés könnyebbségének okáért. Ha áll az, hogy valamely ország műveltségi foka az elhasznált szappan mennyiségéből megállapítható, úgy áll az is, hogy valamely ország kereskedelmének, iparának fokát az esperantó nyelv elterjedése és ismerete mutatja legjobban. Nem azért tanulja a francia, német, angol az esperantót, mert az szebb saját nyelvénél, nem, hanem azért, mert a világot járó hajói üzletvilágának szüksége van reá, hogy az esperantisták kitűnő szervezete folytán bármilyen néppel a Svájcban székelő „Universala Esperantó Associo“ ottani deligitói útján (megbízottjai) közvetlenül érintkezzenek. Esperantó nyelven írt egy és ugyanazon árjegyzék, kereskedelmi levél több országba juthat s megértik azt.

Szánjunk tehát e nyelv megtanulására annyi időt legalább, mint a tánc megtanulására s minden bizonnyal vesszük annyi hasznát mint amannak.

Nemsokára egy 3 hónapig tartó tanfolyam vesszi kezdetét Szászvároson, amelyre már a

feliratkozások javában folynak. Eddig mintegy 40-en jelentkeztek. A tanfolyam vezetője: Nagy Ödön és dr. Görög Ferenc Kunkollegiumi tanárok lesznek. Tandíj a három óra összesen 5 korona. A tanfolyam megkezdése előtt egy nagy propaganda gyűlés lesz a Transsilvania disztermében. Erről falragaszokon értesítjük a közönséget.

Beiratkozni a vezető tanároknál vagy lapunk szerkesztőjénél lehet. Kereskedők, iparosok, hivatalnokok már eddig szép számban vannak. Nők is tagjai lehetnek a kurzusnak.

San-Toy.

Szilveszter-est a „Transsilvania“-ban.

A „Brooser Liedertafel“ dec. 31-én tartotta szokásos Szilveszter-estélyét a „Transsilvania“ szálloda disztermében. Az idei szilveszter-est — bár a műsor kitűnő volt — nem hozta meg azt a kellő sikert, mint más években. A program változatos és minden igényt kielégítő volt: egy igazán sikerült „Ronacher-est“. Különösen kiemelendő a hangulatos és megkapó kis scena: „Ein Nacht in Venedig“. Elénk tárul egy velencei éjszaka a maga teljes bűbájosságában. Az erőteljes férfi kar képezte a visszhangot. A műsor többi számait a „Liedertafel“ ujjonnan szervezett férfikara és a katonazenekar szolgálták. A férfikar megállta a tűzpróbát, mert igazi izlést, finomságot és tudást árult el. Majd a program végeztével éjjel 12 órakor bucsuztatták az 1913. évet és üdvözölték „1914“-et. Azután megkezdődött a tánc, mely a hajnali órákig tartá együtt a fiatalságot.

NAPI HIREK.

Lapunk olvasóinak, munkatársainak és barátainak boldog újévet kívánunk!

— **Kinevezések a postánál.** A kereskedelmi miniszter Hankó Nándor kolozsvári posta- és távirda tisztet, aki huzamosabb ideig Szászvároson is általános megelégedésre szolgált, posta- és távirda főtiszté, továbbá Borbás Károly szászvárosi posta és távirda kezelőt posta- és távirda segéd tiszté és Nemes Klára szászvárosi távirdakezelőnőt I. osztályu távirdakezelőnévé nevezte ki.

— **Kitüntetések.** A hivatalos lap legutolsó száma közölte, hogy a király Ottenber Tivadarnak, az aradi Kereskedelmi és Ipar-kamara elnökének és az Aradi Első Takarékpénztár vezérigazgatójának, a közgazdaság és a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi udvari tanácsosi címet; Hajduczy Józsefnek, a Dévai Takarékpénztár vezérigazgatójának pedig a királyi tanácsosi címet adományozta. A két érdemes férfiú legfelsőbb kitüntetése mindenfelé örömet keltett.

— **Bíróági kinevezések.** A király Szabeni Lukács kőrösbányai járásbíróági albirót járásbíróvá nevezte ki ugyanoda; Szitás Jenő drt. pedig, aki a kolozsvári királyi táblához volt beosztva, mint jegyző, a dévai törvényszékhez albiróvá nezte ki.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter Popa Romolusz dévai törvényszéki, Benkő Károly kőrösbányai és Nagy Antal vajdahunyadi járásbíróági irnokokat jelenlegi beosztásuk helyén irodatisztekévé nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Dr. Lauffer Árpád, a dévai ügyvédi kar szimpatikus tagja, a „Déva és Vidék“-nek felelős szerkesztője m. hó 21-én Lugoson eljegyezte Reichenthal Margitot. Gratulálunk.

— **Halálozás.** Salamon Sándor petrozsényi fakereskedő édesatyja, Salamon Ignác, m. hó 19-én elhunyt Vulkánban 59 éves korában. A megboldogult temetése f. hó 21-én, vasárnap délután volt.

— **Berendelés.** Az igazságügyminiszter dr. Szeszták Lajos dévai törvsz. albirót a kolozsvári kir. ítélőtáblához tanácsjegyzővé rendelte be.

— **Előléptetések és kinevezések.** A m. kir. kereskedelmi miniszter igen kedves karácsonyajándékban részesítette a v.-hunyadi vasgyár alábbi tagjait. Ugyanis előléptette Buczek József felügyelőt főfelügyelővé, Liebl József ellenőrt főellenőrré, Csiky Tivadar dr. gyár-orvost főorvossá, Csák Gusztáv mérnököt főmérnöké és Birtler Károlyt hivatalnokká. Kinevezte Forgács Béla m. gyakornokot segédmérnöké és Theil Gyula id. hivatalnokot véglegesítette. Az altisztek közül a következők léptek elő: Justh J. irodakezelővé, Bisztrán S. irodakezelővé, Soltész D. művezetővé és Tarján G. bányafelőrre. A jól megérdemelt előléptetés- és kinevezésekhez szívből gratulálunk!

— **Hymen.** Reisenhoffer Lajos a napokban váltott jegyet Wachter József vajdahunyadi nyomdatulajdonos kedves és művelt leányával, Dórával. Gratulálunk!

— **A vidéki színészet új felügyelője.** Gróf Festetich Andor, a vidéki színészet felügyelője nyugalomba vonultával a kultuszminiszter ifju dr. Wlassics Gyulát nevezte ki utódjául. A vidéki színészet új felügyelője hivatalában állandóan a szini ügyekkel foglalkozott és különösen alapos ismerője a vidéki szini ügyeknek. A miniszter ezért nevezte ki őt a kényes és rendkívül sok körültekintéssel járó állásra.

— **A katolikusok műsoros estélye.** Mint értesülünk, a kath. mulatság nem a „Transsilvania“-ban, hanem a „Centrá“-ban f. év február hó 1-én lesz. A kitűnően összeállított műsorról, mely iránt már ez uton is nagy az érdeklődés, legközelebbi számunkban közöljük.

— **A Magyar Kaszinó igazgatósága értesíti az érdeklődő közönséget, hogy 4-ikén vasárnap d. u. 6 órakor a Kaszinó helyiségében hirlapárverés lesz, s akik részt óhajtának venni, sziveskedjenek a kitűzött időben megjelenni.**

— **Választások a munkáspénztárnál.** A dévai ker. munkáspénztárnál a megüresedett állások betöltése f. hó 23-án történt meg választás útján. Számvizsgálóvá Ambrovics Lajost, számtiszté pedig Orbán Sándort választotta meg az igazgatóság.

— **Bányászat elvonása.** A zalatnai m. kir. bányakapitányság értesít bennünket, hogy a „Csertési Clementi cég“ bányatársulat Hondol községben Clementi védnéven aranyra, ezüstre adományozott 803.614 m² területű egy kis bányahatárból álló bányászata elvonatott s erről a gyulafehérvári kir. törvényszék, mint bányatörvényszék további eljárás végett értesített.

— **A budapesti állatorvosi főiskola állatkórodájában** 1912-ben a következő állatok részesültek gyógykezelésben: 2629 ló, 4 szamár, 1 szarvasmarha, 1 bivaly, 2 kecske, 3 sertés, 2481 kutya, 154 macska, 18 házi-nyul, 8 majom, 3 mókus, 3 tengeri malac, 2 sündisznó, 54 tyukféle, 2 liba, 1 kacsa, 278 kanári, 188 rigó, 78 mátyás, 34 galamb, 24 papagály, 23 szarka, 8 seregély, 5 stiglic, 4 gerlice, 4 fűrj, 3 csiz, 2—2 pintyőke, pacsirta, pipiske, zöldike és rizspinty, 1—1 fülemile, bagoly, vörösbegy, halászkacsa, rézfoltos galamb, pírók, gölya és ezüstgém.

— **A Kolozsvári Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetem** az 1913—14-ik tanév második felére a beiratkozások 1914 év januárius hó 7-én kezdődnek és ugyan e hó 18-ig bezárólag tartatnak. A kik határidőn belül valamely elháríthatatlan akadály miatt személyesen nem jelentkezhettek, ugyan e határidőn belül tartoznak az akadályoztatásukkal igazoló hiteles okmánnal fölszerelt és az illető kar dékánjához intézett kérvényben előjegyztetésük kikérni s meghatározni azt az időpontot is, amikor személyesen megjelenhetnek s beiratásukat úgy a quaesturában, mint az egyes tanároknál teljesíthetik. E határidő azonban február hó 10-én tul csak az Egyetem Rectorának külön engedélyével és csak február 18-ig terjedhet.

— **Fővárosi lapvélemény.** Afővárosi lapok sorra foglalkoznak B. Szabó Istvánnak a „Hunyadvármegye“ szerkesztőjének közelebről megjelent verskötetével. Legutóbb f. hó 19-iki számában az „Az Ujság“ ír róla kritikát, amelyben többek között a következőket mondja: „Ez a verskötet hangjánál és tartalmánál is meg lehet. Szerzője mérhetetlen fájdalommal zokogja el benne. A keservesen megsiratott halott, akihez a költemények szólnak, a költő korán elhunyt hitvese. A szeretet asszonyának állít e könyvében maradandó, szép emléket a költő, B. Szabó István, a vidéki hírlapíró gárda egyik érdemes tagja“. A kötet megrendelhető a szerzőnél, ára 2 korona.

— **Ujévi üdvözlések megváltása.** Weltzer Ede helybeli pékmester lapunk kiadóhivatalába ujévi üdvözlések megváltása címén 5 K-át küldött a Kún-kollegium szegény tanuló alapjára. Illetékes helyére juttattuk, ahol hálás köszönettel ez uton nyugtázzák az adományt. — **Bocz Soma** takarékpénztári főkönyvelő ugyan e címen 5 K-át juttatott a Magyar Kaszinónak butor-alapra.

— **A „Korona“ vendéglő új bérlője.** Melitska János vendéglős visszavonul az üzleti élettől s ennek folytán a „Korona“ szálló új bérlőt kapott Táborosky Károly pusztakaláni vendéglős személyében. Az általánosan ismert és közkedvelt Melitska vendéglős távozását sokan sajnálják s még többen érezni fogják hiányát.

— **Felülfizetések.** Az Iparos- és Munkáskör műsoros estélyén felülfizetni kegyesek voltak: Dr. Farkas Pál képviselő 20 K, Kovács Gyula ny. m. t., Ábrahám Albert, Bakcsay Endre, Bodor János 5—5 K, Dr. Kercsed Endre, Melitska János 4—4 K, Róna Jenő 3 K, özv. Bagyoni Domokosné, Androne Péter, Liebermann Lajos, Bokody K, Junger Samu, Simon Ferenc, Kohn Mór, Dané Zsigmond, Steiner Fülöp, Smidt Arthur, Andrae József, Zsurka Demeter, Benkő József, Gönczy Elemér, Schneider János 2—2 K, Török Bálint 1·50 K, N. N., Szász András, Réti István, Schuster János, Feifer József, Szokics József, Deák Sándor, Margel V., Reck K., 1—1 K, Májer H. 50 fill., Korpádi Péter 40 fill., Duma Ferenc 20 fill. Összesen: 92 K 60 fill. Fogadják a nemeszívű adakozók ez uton hálás köszönetünket. Szászváros, 1913. december hó 27-én. Ábrahám Albert, ipartest. elnök.

— **Butorgyártó és kiviteli üzlet.** Vajna Adolf városunk szülötte Aradon, Kápolna-utca 6. sz. alatt butorgyártó és kiviteli üzletet nyitott. A cég törvényszerűleg be van jegyezve.

— **Tanitók fürdője R.-T. (Székelyudvarhely)** dec. 27-én tartotta alakuló közgyűlését. A 100.000 K alaptőkével megalakuló vállalat fürdőhelyét a Székelyudvarhely ha-

tárában levő és lombos erdő között fekvő kénes-sósvízű Szejke-fürdőn, gyermeknyaralótelepét pedig a fenyvesek közötti Homoród-fürdőn létesíti. Az alapítók élén Gyerkes Mihály székelyudvarhelyi igazgató-tanító áll.

— **Ujévi üdvözlés megváltás.** Vitéz József ur ujévi üdvözlés megváltásul 5 koronát küldött egyházunk szegény alapjának. Fogadja viszonzásul ismerőseinek üdvözlése mellett, a szegények és ezek nevében egyházunk hálás köszönetét. Ref. egyház előjárósága.

— **Három új rendőr.** A városi tanács által hirdetett 3 rendőri állásra megválasztott: Losádi Márton és Bajai József tordosi, Zank József szenterzsébeti lakosok.

— **Az árvizbélyegek.** A magyar királyi posta nemrég bocsátotta ki az ugynevezett „árvizbélyegeket“, melyeket az árvizsújtotta lakosság fölségítésére adott ki a posta. Az árvizbélyegek másai, alsó részükön egy kis, a bélyeg magaságának negyedét tevő toldalékkal megnagyobbítva, amelynek ez a felírása: Az árvizkárosultaknak külön 2 fillér. A hány fajta levélbélyeg van, annyi most az árvizbélyeg. A bélyeggyűjtők nagy érdeklődéssel várták ezeket a bélyegeket, melyeket minden postahivatalnál lehet kapni. Ez az első esett, hogy a posta jótékonyásra is gondol, ami szép és azt hisszük, hogy üdvös dolog lesz.

— **A Darwin.** Dr. Fülöp Zsigmond ilyen című, immár harmadik évfolyamába lépő népszerű természettudományi folyóiratának január 1-ső száma a következő tartalommal jelent meg: Rosen E., Mesterséges ikrek és szervátültetések; Cserny Dezső, Beszélnek-e egymással az állatok? Behyna Miklós, A növények fényező szervei; Dr. Molnár Elek, Az alvásról; további cikkek: A Technika határai; Hogyan lettek az alaszkaik eszkimók vadászokból pásztorokká? A méhek színérzéke; A nátrium és a föld kora stb. E számhoz mellékelve kapják az olvasók a Darwin-könyvtár két új füzetét, Ewald: A kétlábu (az ősember regénye); Nothnagel, A halálról. — A kéthetenként megjelenő illusztrált folyóirat előfizetési ára a Darwin-könyvtárral együtt fél évre 5 K. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal Budapest, VI. Andrassy-ut 60.

— **A denaturált iparsó árának az 1914. évre leendő megállapítása tárgyában** a pénzügyminiszter 1912—143.586. sz. alatt körrendeletet bocsátott ki valamennyi pénzügyigazgatóságához, amelyben megállapítja, hogy a tiszta iparsó ára 100 métermázsán alóli mennyiségben mm.-ként 2 K 57 fill., a tisztátalan iparsóé pedig 2 K 17 fill., 100 mm, vagy azon felüli mennyiségnél az ár mm.-ként: a tiszta iparsónál 2 K 20 fill.; a tisztátalan iparsónál 1 K 80 fill. Ez az ár az iparsónak a vezérügynökség szigetkamarai és marosújvári denaturáló telepein való átvétele esetére bir érvénnyel; Szigetkamarán azonban a fennebiekben megállapított árakhoz még a bányahelyekről való szállításért járó díj fejében métermázsánként 18 fillér hozzászámítandó. Az iparsónak az ország egyéb helyein való átvétele esetére, az itt megállapított árak a szigetkamarai, illetőleg a marosújvári denaturáló teleptől járó vasuti szállítási díjakkal emelkednek.

CSARNOK.

Az én karácsonyom...

(1913. december 24.)

Hófehér asztalon kicsi karácsonyfa...
Csak egy-két darabka játék van alatta.
Égnek rajta a gyertyák, a kevés dísz villog,
A legtetejébe arany csillag csillog.

...Nincsen senki vendég... Egyszerű a kis fa...
Még sincs másnak ilyen boldog karácsonya!

Hozzámsimul párom: átölel a karja,
Másikkal meg pozsgás kis lányunkat tartja.
Sápadt vékony fiam, kis kezével tapsol...

— Fél év óta arcán ez az első mosoly —
A halálból tért meg... s újra itt van velem...
Istenem, tartsd meg mindhármukat nekem!
(Bátaszék.)
Várkonyi István.

Aki büntetlenül gyilkol.

Irta: Austerlitz Lajos.

I.

Vártornya tiszti kaszinójába ebédre gyűlnek a tisztek. A délelőtti nehéz gyakorlat, mintha megviselte volna egyiket, avagy másikat, — s ezek fáradtan ülnek le a terített asztal mellé, míg viszont a többiek kedélyesen beszélgetnek.

De mintha egy pillanatra elhallgattak volna, midőn a fiatal — alig 22 éves — Batonyay Gábor hadnagy lép be, aki alig néhány hónapja, hogy Vártornyára helyeztetett. — Örömtől sugárzó arccal fog kezét barátaival, s ez jele annak, hogy ismét a szép özvegnél volt. S valóban, barátai nem csalódtak, mert midőn az egyik azt kérdé tőle, hogy mivel tölté el szabad idejét? és most honnan jött? — egészen átszellemülve kezd „Ó“ róla beszélni; s ilyenkor szép szabályos arcán az izgatottság és boldogság sugárzik. Barátai irigykedve hallgatják, amint hévvel mondja:

— Tudjátok fiuk, ez a nő egyike azoknak, kik igazán tudnak szeretni — egy isteni nő...

Ilyen, s ehhez hasonló frázisokban beszélt e nőről mindaddig, míg legjobb barátja — Tagányi Ernő főhadnagy — közbe nem szól:

— Ugyan hagy már Gábor, hiszen e nő erényeiről még sokat lehet beszélni, — de mintha megijedt volna attól, amit mondott, hamarosan hozzá tette — habár én semmit sem tudok róla.

E néhány szó villámként csap Batonyayra, ki majd sápadt, majd ismét vörös lön: s barátjai meglepődve nézték Tagányi főhadnagyot, ki gondatlanul ejtett ki néhány szót arról a nőről, kiről Batonyay immár egy hónapja oly ihlettel és oly hévvel beszélt.

Azt mindnyájan jól tudták, hogy Tagányi az egész tisztikarban a legjobb vivó és a legszerényebb fiatalember, s ez utóbbi tulajdonságánál fogva egészítette ki mondatát, mert jól tudta, hogy Batonyay, — akit tüzes és szenvedélyes természetűnek ismert, — a dologból párbajt csinálna, ami bizonyára nem az ő javára ütne ki.

— Igaza van Gábornak, ily szép nőt alig láttam életemben — veté közbe az egyik hadnagy csupán azért, hogy megtörje a néhány pillanatnyi kínos csöndet, ami Tagányi szavait követte, s ami a jelenlevőkre nagyon kellemetlenül hatott.

Amilyen vigan és lelkesülten beszélt az előbb Batonyay, ép oly mogorván és bosszusan akart Tagányinak felelni, de mielőtt ezt megtehette volna, belépett az őrnagy, akinek megjelenése a beszélgetést megszakította és csakhamar mindnyájan ebédhez ültek.

II.

Körülbelül Batonyay Vártornyára való át-helyezésével egyidőben — egy feltűnően elegáns, magas termetű és gyönyörű alaku hölgy jelenik meg Vártornya szegényes korzóján, hogy eleganciája és szépsége által oly feltűnést keltsen, mint egy tündöklő üstökös a sötét égen, hogy a városka minden fiatal és talán öreg férfiat tűzbe hozza, hogy remek tolettjeivel a nők irigységét és féltékenységét felköltse.

E nő, állítólag özvegy asszony és bárónő — a 24 éves Chaligny Cecilia — ki valóban szép és mint ilyent, különösen ha özvegy, és idegen egy kis városkában nemcsak, hogy megcsodálják, hanem csakhamar ő lesz a figyelem és beszéd tárgya és a legkülönösebb mondákat híresztelik multjáról. Tényleg van rajta valami titokzatos; mintha egy felhő vonná körül fess alakját, s mintha e szép teremtés mozdulatai nem olyanok volnának, mint a

többi vártornyai asszonyoké és leányoké. És talán ez a titokzatosság az, ami egyes élénk fantáziájú asszony elméjébe oly romantikus meséket teremt, melyek természetesen a valóságnak halvány magját sem rejtik magukban.

Azt azonban mindenki tudta róla, hogy egy előkelő nemes családnak leánya, aki szenvedélyes természete miatt szüleitől valami léha párisi fiatalemberrel megszökött, de szerelmük csak szalmaláng volt, mely nagyon gyorsan kialudt. Miután e fiatal embertől elvált Párisban, később Olaszországban élt.

III.

Akiről a fiatal Batonyay oly hévvel beszélt barátainak természetesen e nő volt.

Egy mulatságon — a megyei bálon — ismerkedtek meg, ahová Chaligny Ceciliát csupán azért hívtak meg, hogy jobban megismerjék, hogy tolettjeit megcsodálják, — s legyünk őszinték — hogy megirigyeljék.

E bálon ott volt a megye színeje: az arisztokrácia, a magánzók, a tisztikar, a hivatalnokok stb. stb. ... és e társaságban őt figyelte mindenki, az ő ismeretségét keresték nemcsak a férfiak, — fiatalok és öregek — hanem a nők is. Az előbbieket szépsége és kacérsága, az utóbbiak vonzó egyénisége és megnyerő modora miatt. Egyszóval a társaság bálványá lön, melyet ugyszólván teljesen megvarázsolt.

Már az első pillanatban a fiatal Batonyay nyéré meg tetszését, ki nemcsak csodálta e nőt, hanem fiatal szíve erősebben kezdett dobogni, midőn vele táncolt s annál a gondolatnál, hogy Ceciliával tartosabb barátságot köt. És Cecilia, ki valószínű nagy jártassággal bírt a férfiak érzelmeinek megismerésében, a snájdig és kissé tapasztalatlan hadnagy körül csakhamar fonnai kezdé hálóját.

— Kegyed kitűnően táncol nagyságos asszonyom s valószínű nem itt tanulta — szölt Batonyay táncközben elfogultan Ceciliához s annak karcsu derekát különös gyönyörrel karolta át.

— Nem, hanem Párisban. Különböten ott tanultam mindent.

— Ez a „minden“ szó kissé tág fogalom és különös jelentéssel bírhat, hogy oly nyomatékkal ejté azt ki — mondá Batonyay kérdőleg nézve Ceciliára.

— Igaza van. De higgye el, hogy mindent megtanultam. Ami pedig e szó jelentőségét illeti, ez abban rejlik, hogy különösen a férfiakat tanultam megismerni. És ha e téren szerzett tapasztalataimat összegezem, ugy eredményképen azt kapom, hogy a férfiakat gyűlölöm!

Valami sötét kifejezés ül e szavak alatt arcán, mintha a multnak kellemetlen emlékei kinoznák és gyötörnék. De néhány pillanat és ő ismét kacér és vig ...

— Talán szeretett és csaldott? — kérde kissé bátortalanul Batonyay — és ez volna oka a férfiak iránti gyűlöletének?

— Éppen ellenkezőleg: azért gyűlölöm a férfiakat, mert még egyetlen férfi képe sem tudott szívemben mélyebb és maradandobb nyomokat hagyni; s ha tetszett is nekem valaki, az csak kevés időre tudta érdeklődésemet és mondjuk szerelmemet lekötöni.

Oly kacéran ejté ki e jellemzést önmagáról, hogy igazán nem csoda, hogy a tapasztalatlan, fiatal és fülig szerelmes Batonyay nem e szavak jelentőségén gondolkozott, hanem inkább azokat a gyönyörű ajkakat nézte, honnan ezek kiröppentek és a csillogó fogsor, mely mintegy selyemszára fűzött gyöngy-sor ragyogott kicsiny szájában. De Cecilia nem is engedett neki időt arra, hogy e szavak fontosságában elmerüljön, mert hamar más tere fordítá a beszéd tárgyát.

Midőn pedig Cecilia megengedé neki, hogy másnap délután meglátogathassa, oly kimondhatatlanul boldognak érzé magát, hogy örömeiben és zavarodottságában hála szavakat rebegett, melyeken Cecilia csak mosolygott, s ki tudja mire gondolt e pillanatban, mert e mosolya oly különös volt, mintha csak azt mondaná: „Szegény fiu!“

IV.

Egy hónappal a megyei bál után történt, hogy Tagányi főhadnagy azt a sértő nyilatkozatot tette Cecilia felől a tisztí kaszinóba és éppen egyenesen Batonyay előtt, aki e hónap alatt mindennapos vendége volt Ce-

ciliának. Ismeretségük csakhamar barátságá, sőt a világ nyelve szerint viszonyá fejlődött.

Batonyay eleinte a párbajra gondolt, de mégis a féltékenység és Cecilia iránti szerelme, arra a lépésre készítették, hogy Tagányitól, mint jóbaráttól és nem mint haragostól Cecilia felől kérdezősködjék, mert sejtette, hogy barátja szavai valami igazságot rejtenek magukban. Ezen érzelmek hatása alatt az összekoccanást követő másnap délután magához hívatta és barátságukra hivatkozva bizalmasan arra kérte, hogy mondjon el mindent e nőről.

— Mert — ugy mond — bármilyen jóba is vagyok Ceciliával — hiszen ezt előted nem tagadom — semmit sem tudok róla. Sem a jelenéről sema multjáról, melynek egyetlen epizodját sem ismerem. Mond el tehát, amit tudsz róla. Mond el Ernő, ne tagad ezt meg tőlem.

— Nézd kedves barátom, mint te azt jól tudod, én nem hiszek e mende-mondában, amiket Ceciliáról meséinek, de ha van is valami igaz bennök — mit érdekel az engem, avagy téged?

— Hogy ez engem mit érdekel? Ez kissé furcsa kérdés tőled, midőn jól látod, hogy e nőt örültem szeretem ... És ezek a kétes értelmű mondatok, melyeket ajkaidról hallok elhangzani, még jobban elveszik eszemet ... Nem tudok többé gondolkodni tegnap óta ... Nem hittem eddig senkinek csak ő neki, s ő megcsalna? ... Ez a gondolat megörjít! ...

— És míg e szemrehányó, keserű szavakat mondá szemeit mereven egy pontra szegzé. Látszott rajta a kin, a szenvedés, amit e pillanatban érzett és Cecilia iránti véghetetlen szerelme.

— Nem szép volt tőlem, illetve sajnálom, hogy magánügyeidbe beavatkoztam, de oly jó barátom vagy, hogy ennek révén fölhatalmazva érzem magam téged arra a veszélyre figyelmeztetni, ami rád vár, ha továbbra is fenntartod velem a viszonyt — mondá Tagányi nagyon komoly hangon.

— Hogy érted ezt?
— Eléggyé ismerem az embereket, s ez a nő azok közé tartozik, akik nem érdemlik meg az ember bizalmát; akik a férfiakat csak játékszernek használják és ha egyszer megújnak ellökik maguktól, hogy ismét újabbat kaphassanak.

— És te Ceciliát ilyen nőnek tartod?
— Nem mondom, hogy ő éppen ilyen, de — ő is ez a típus.

— S miből gondold ezt?
— Hogy annyira le tud kötni téged, holott bizonyos vagyok felőle, hogy ő egyáltalában nem szeret, sőt —

— Megcsal — vágott közbe Batonyay.
— Igen — mondá Tagányi és azt a rettenetes küzdelmet nézte, melyet Batonyay önmagával vívott e pillanatban.

— Köszönöm — szölt Batonyay kezét nyujtva barátjának s hangja ép oly megtört volt, mint ő maga.

Mindketten elhagyták a szobát s Batonyay egyenesen Ceciliához sietett.

— Midőn Cecilia szobájába lépett „a kacér“, — amint egy ideje a városkában nevezték — látszólag örömmel fogadta, habár e látogatást most nem remélte, mert Batonyay csak a délelőtt volt nála. Öröme csak színészkedés és tettetés volt, míg belsejében egy idő óta a gyűlölet és utálat dult Batonyay ellen, aki szerelmi vakságában ezt eddig észre nem vette. Most azonban — barátja szavainak hatása alatt — mindent lát!

— Mi hoz ilyenkor ide édes Gáborkám — mondá mézes szavakkal, de észre vette a fiatalember dult vonásait, hozzá tevő:

— S mi bajod, hogy oly rossz kedvben vagy?

Egy pillanatra csend állott be a szobába, s ők farkasszemet néztek egymással ... De nemsokára leküzdve ingerültségét megszölkált Batonyay — eleinte csendesesen, majd mind szenvedélyesebben beszélt.

— Hogy mi hozott ide? ... ugye ez meglesi kegyedet, pedig okát jól tudja! Szemtanuja akarok lenni annak, hogy engem megcsal. Csupán ezért jöttem ...

Cecilia felszisszent e gunyos hangra, de Batonyay most már egészen más hangon folytató:

— Én nagyon kimondhatatlanul szerettem, és szeretem, de te, te — megcsalsz! Ámítsz hitegetsz szerelmeddel, mint a többiekkel tetted és aztán eldobsz magadtól! Szerelme susogsz fülembé és hátam mögött megcsalsz! ... Megcsalsz! ...

Ez utóbbi szavaknál szinte rezgett a szoba. Szemei vérben forogtak. Cecilia megpróbálta néhányszor szavába vágni, de Batonyay nem engedé. De most, hogy elhallgatott, Cecilia a felindulástól remegő hangon így szölt:

— Mi jögon von ön engem felelőségre?
— Mi jogon? — vágott közbe Batonyay de nem fejezhette be mondatát, mert Cecilia dühötől reszkette kiabálta:

— Távozzék! — és ujjával az ajtó felé mutatott.

Batonyay egész testében remegve csákója után nyult és — távozott.

Az ajtóban a főispáni titkárral — lohonai Veress Demeterrel találkozott, ki kissé meglepődött e váratlan találkozáson s Batonyay dult kinézésén, de nem szölkált meg egymást, csupán a lépcsőkön lemenve mondá Batonyay magában:

— Ez a következő áldozat ...

V.

Másnap reggel az a borzasztó hír futott végig a városkán, hogy az éjjel Batonyay Gábor hadnagy főbe lötte magát.

Midőn Cecilia ezt meghatotta csak ennyit mondott:

— Kár érte. Bájos gyermek volt — és ismét az a különös mosoly ült arcán ...

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

P. J. Ha tagja volna az „Universala Esp. Associa“nak, akkor könnyen és a legolcsóbban intézhetné el ügyét. Ha jónak látja, lépjen be az egyesületbe és azután írjon az egyesület drezdai megbízottjának, aki teljesen ingyen és azonnal közvetíteni fogja ügyét. Válaszbélyeget kell mellékelni.

G. M. Kudzsir. Hazánkban eddig 2 eszp. kongresszus volt; az első 1912-ben Budapesten, a második 1913-ban Aradon, a harmadik Szegeden lesz pünkösdkor.

Bácsi. Sorait várjuk.

Algyógy. Hogy a Magyar Országos Eszperanto-Egyesületnek hány tagja van, azt mi nem tudhatjuk, tessék egyenesen az egyesület titkári hivatalától megkérdezni: Budapest, IV. Károly-utca 1.

Esperantisto. Hátszeg. La U. E. A. havas nuntempe Delegitojn en Déva, Petrozsény, Puj kaj Szászváros.

X. Forduljon az alispáni hivatalhoz.

H. F. Az Unvers. Esp. As. központi hivatalának címe: Centra Oficejo de U. E. A., 10. rue de la Bourse, Genève Svájc.

D. L. Válaszunk egyszerű: tessék belépni a Magyar O. E. E.-be.

Kis lány. Vers jövő számban.

P. K. Tévedni tetszik. Aki külföldi összeköttetéseket keres, az nem a M. O. E. E.-be lép be, hanem az U. E. A.-ba (évi tagdíj 2.40 K, cím: 10. rue de la Bourse Genf. Svájc.)

Sz. Á. Alvinc. Aki az esperanto-mozgalmat leki-csinyeli, az vagy rosszindulatu vagy határtalanul tudatlan.

Érdeklődő. Az U. E. A. évkönyvc januárban fog megjelenni.

L. V. S. A La Verda Stad előfizetési díja évi 5 K. Megjelenik Egerben (Gimnázium-utca 3), szerkesztője pedlg Robicsek Pál.

HIRDETÉSEK.

Kiadó egy udvari lakás, amely áll 2 szoba, egy konyha, egy kamarából. Ugyanott egy külön üzleti helyiség is kiadó. Értekezhetni Binder Vilmos urral, Szászváros, Fötér.
218 1-3

Eladó ház.

Romoszi-ut 2. szám alatt lévő üzlet-helyiséggel egybekötött ház örök áron eladó. Értekezhetni Kovács-utca 1. szám alatt.
215 1-3

retten. 1621/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 2. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közölni teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1913. évi 18552 számú végzése következtében dr. László Ázár ügyvéd által képviselt Közgazdasági bank r.-t. vára 247 K s jár. erejéig 1913. évi november hó 2-én foganatosított kielégítési végrehajtás után leforgott és 1480 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: bivalok, borjúk, lovak, szekér, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósa 1913. évi V. 815/1 számú végzése folytán 247 K tőkekövetelés, ennek 1913. évi július hó 5-ik napjától 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 127 15 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kasztón, alperesek lakásán leendő eszközölésére 1914. évi január hó 15-ik napjának d. u. 8 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi december hó 30-án.

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

utott. 1538/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 2. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közölni teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1913. évi V. 14577 számú végzése következtében dr. Muncsán Aurél ügyvéd által képviselt Kudsiri Hitelszövetkezet javára 283 K s jár. erejéig 1913. évi november hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás után leforgott és 1590 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: ökrök, malac, fa stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósa 1913. évi V. 769/1 számú végzése folytán 283 K tőkekövetelés, ennek 1913. évi június hó 4-ik napjától 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 116 K 75 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Felkenyéren, alperesek lakásán leendő eszközölésére 1914. évi január hó 14-ik napjának d. e. 8 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi december hó 29-én.

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

Eladó szőlő!

A szászvárosi 1133. sz. tjkvben 2 rsz. a foglalt Nagy- és Mészáros-hegyen levő 563. □-ölnyi tehermentes szőlő eladó. Értekezhetni Fötér 14. sz. alatt.

206 2-3

Értesítés.

Alólirott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy 1913. dec. 16-án a miniszterium által delegált „Kőmives-, ács- és kőfaragó-mesterek megvizsgálására szervezett bizottság” alatt a

kőmives-mesteri vizsgát

sikerrel lettem s erről bizonyítványt kaptam. Ennek alapján Szászvároson letelepedtem s mesterségemet itt fogom folytatni. Megjegyzem, hogy Novotny Testvérek nagyenyedi építésznél huzamosabb ideig munkavezető voltam.

Elvállalok mindenféle földszinti épületek és templomok tervelését és építését, készítek kívánatra terveket, költségvetéseket s minden e szakmába vágó munkákat. Tisztelettel

Csurdereszki Illés,
okleveles kőmives-mester.
Szászváros, Hosszu-u. 26.

204 2-3

Szállítás, fuvarozás!

MÁJER HERMANN Szászváros, Fötér 7.

Elvállalja gyors- és teheráruknak a vasutól ki- és beszállítását, mindenféle költöztetéseket helyben és vidékre, továbbá kocsifuvarozást (téli bundával.) Vidéki megkereséseket azonnal elintézi.

Jutányos árak! 200 3-3 Teljes garancia!

Eisenburger Gyula cukrász és kávé Szászváros, Fötér.

Magyar Kaszinó épülete.

Ajánlja ünnepi tortáit és süteményeit, valamint sajátkészítményű teasüteményeit (kilója 4 K) és finom zamatu rumját (litere 7 K). Naponkint friss csapolású, tisztán kezelt sör, kitünő asztali- és csemegeborok! Vasárnaponként hache! Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan intéztetnek el! Olcsó, pontos és szolid kiszolgálás!!!

Kiváló tisztelettel

197 3-5

Eisenburger Gyula
cukrász és kávé Szászváros, Fötér.

Árlejtési hirdetmény.

A szászvárosi kir. járásbírósnak 1913. évi november hó 15-én kelt 1912. Ö 209/20. számú végzésében foglalt felhatalmazásom alapján a szászvárosi 58. és 589. számú telekjegyzőkönyvekben, valamint az algyógyi 76. sz. tjkvben foglalt ingatlanokat nyilvános árlejtés útján egymásután következő 6, azaz hat évre bérbé adom.

A bérelni óhajtokat felhívom, hogy a magánokirat kellékei szerint kiállított írásbeli ajánlataikat úgy az összes bérleményre, valamint akár külön is egyes ingatlanokra, vagy esetleg összefüggő tagra, ezen közzétételtől számított 30 nap alatt hozzám az ígért összeg 5% bánatpénzével együtt nyújtsák be.

A bánatpénzre nézve elfogadom bármelyik helyi pénzügyhatóság a bánatösszegre nézve kiállított betéti könyvet.

Fenntartom magamnak a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül azt válasszam, amelyiket a hagyatéokra nézve a legkedvezőbbnek tartom, s így jogom lesz akár az összes ajánlatokat is figyelmen kívül hagyni és esetleg új árlejtést hirdetni.

A megteendő ajánlatnál figyelembe veendő, hogy a bérleti összeg fele része a szerződés megkötésekor lesz kezemhez fizetendő és ezen összeg az utolsó félévi bérletösszegeként esetleg az okozott kárösszeg törlesztésére fog elszámoltatni.

Az évi bér két részletben és pedig április és október (1) elsején lesz fizetve. — Bármelyik fizetés elmulasztása a bérletnek azon év október elsején való lejártát fogja maga után vonni, amikor is a bérlő minden további felmondás nélkül a bérleményt elhagyni lesz köteles.

Fenntartom magamnak a jogot, hogy a bérletet bármelyik év április elsejéig, minden néven nevezendő kártérítési kötelezettség nélkül felmondhassam, amikor is a bérlet azon év október elsején megszűnik.

Azon ingatlanok, amelyek most már be vannak vetve, holdanként 50 koronával munka és vetőmag költségek kiegyenlítése címén kártalanítandók.

A bérlemény átadásának, illetve átvételének azonnal, de legkésőbb április elsejéig kell megtörténnie.

Schul Zsigmond,

szászvárosi lakos, mint néhai Schul Győző dr. hagyatékának zárgondnoka.

208 2-3

Eladó ház.

Romoszhelyi-utca 17. sz. alatti cseréppel fedett új ház, szép nagy udvarral, kerttel és a hozzátartozó melléképületekkel szabad kézből örök áron eladó. Értekezhetni fenti szám alatt Bincincan Joana tulajdonossal.

Kizárólag csakis a M. Kir. dohány nagy- és különlegességi tőzsdében kapható, Szászvároson. 112 14-52

„Lobstein“ antinicotin szivarkahüvely a legjobb.

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szerezheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, cipőkben, kalapokban, valamint mindennemű férfi divatickekben. Továbbá női curens árukban, u. m.: szövetek, színes selymek, kretonok, zefirek, vásznak, paplanok, függönyök, szőnyegek, gyermek-ruhácskák, ernyők, utazókiosarak és minden e szakmához tartozó árucikkek. — Ajánlja a cég 216 1-52

modern szabótermét,

hol méret után a legizlésebb férfi-ruhákat készítenek BENKE EDE szabó-mester ur vezetése alatt. Tisztelettel

BENKŐ áruház.

Karácsonyi és újévi occasio!

Olcsó árak!

Karácsonyi és újévi ajándéknak órák, ék- szerek és dísz tárgyak!

Ajánlom dúsan felszerelt raktáramat!!
Mindennemű arany-, ezüst- és fém-
órák, valamint briliáns, arany és ezüst
gyűrűk és fülbevalók. — Mindennemű
javításokat pontosan és olcsón eszköz-
lők. Vidéki megrendelések postafordul-
tával intézettek el. A tárgyak jóságáért
és valódiságáért felelek! — Tisztelettel

MARGEL N. ékszerész, órás, látszerész
Szászváros, Vásár-u. (Centrál mellett)

Pontos kiszolgálás! 198 3-3 Ajándék tárgyak!

Előlegezési egylet részvény- társaság (Brooser Vorschuss-Verein)

Alapított 1867.

Alapított 1867.

Műveli az összes bank-
üzleti ágakat. — Elfogad
betéteket. — Leszámitol
váltókat. Kölcsönt nyújt
földbirtokra és bérhá-
zakra. Vesz és elad ér-
tékpapírokat és külföldi
pénzmenek a budapesti
tőzsde napi jegyzése
szerint.

Szászváros.

202 3-3

Méh-viasz eladó

cirka 30 kilogramm. Cim: Forray
György, Szászváros. 207 2-3

Főképviseelő Szászvároson: J. F. Schelker jun.

Weisz Dezső

SZÁSZVÁROS.

(Ardeleana takarékné épületében.)

Ajánlja dusan felszerelt raktárát diszes
karácsonyfa cukorkákban és di-
szekben, ragyogó kiállítású sza-
lon-cukorkákban. Nagy választék
kiváló minőségű teasütemények-
ben, teában, valamint bel- és kül-
földi rumokban, egyéb likőrökben
Napi- és hetilapok árusítása

196 3-3

- Hol készítetteti Nagysád a ruháit!?
- Furesa kérdés, minden biz-
zonnal

Procinkievicz Jenő

szászvárosi

angol és francia női-szabónál,
aki jutányosan elvállal min-
den e szakmába vágó munkát.

Vidéki megrendelések
pontosan eszközöltetnek

201 3-3

Báts A. G. utóda

rövid- és diszműáru kereskedése
Szászváros, (Főtér.)

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, mely-
ben mindenféle rövid- és diszműáruk
olcsón beszerezhetők.

Kretonok, parkettek, férfi és női divatcik-
kek, szövetek, vásznak, paplanok, háztar-
tási és kelengye cikkek

stb. nagy választékban. — Azonkívül

1 K 96 filléres áruk
dús választékban !!

Olcsó árak! 199 3-3 Pontos kiszolgálás!

Szászvárosi Könyvnyomda R.-t. könyv- és papírkereskedése.

„Kultura és Tudomány.“

A Franklin Társulat kiadása.

Eddig megjelent:

1. SZÉCHENYI ESZMEVILÁGA. Első kötet
Gaal Jenő, Beöthy Zsolt, Prohászka
Ottokár, Kenessey Béla, gróf Vay Gá-
borné, gróf Andrassy Gyula tanulmányai.
Ára kötve 1-60 K.
2. A SZIKRATÁVIRÓ. A. Slaby tanárnak a
német császár előtt tartott felolvasásai
után átdolgozta Kreuzer Géza mérnök.
Ára kötve 1-20 K.
- 3-4. A TERMÉSZETTUDOMÁNY FEJLŐ-
DÉSÉNEK TÖRTÉNETE. Két kötet.
Irta Wilhelm Bölsche, fordította Schöpflin
Aladár. Ára a két kötetnek kötve 2-40 K.
5. KANT-BREVIARIUM. Kant világnézete és
életfelfogása. A művelt ember számára.
Kant irataiból összeállította dr. Gross
Félix, fordította dr. Polgár Gyula. Ára
kötve — — — — 1-60 K.
6. AZ EMBERISÉG JÖVŐJE. Irta Heinrich
Lehotzky, fordította Schöpflin Aladár.
Filozófiai kép arról az irányról, a mely
felé az emberiség fejlődése a mai alapok-
ból kiindulva halad. Ára kötve 1-20 K.
7. A VAGYON TUDOMÁNYA. Irta J. A. Hob-
son, fordította dr. Sidoró Zoltán. Ára
kötve — — — — 2- K.
8. A SZOCZIOLÓGIA VÁZLATA. Irta G. Pa-
lante, fordította dr. Mikes Lajos. Ára
kötve — — — — 1-60 K.

Legjobb a

Penkala

töltőíron, töltőtollszár,
itatódeszka.

Modern könyvtár:

- 287-288. Szilágyi Géza: Ez Pest!
Ára 40 fill.
289-291. Miklós Jenő: Este. (El-
beszélés.) Ára 60 fill.
292-295. Bródy Miksa: Klotho.
Ára 60 fill.
296-297. Győri Ernő: Áldott le-
gyél te. Ára 40 fill.
298-299. Nagy Lajos: Mariska és
János. Ára 40 fill.

Kaphatók a Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság
könyv- és papírkereskedésében.

Irodalmi újdonságok:

Világkönyvtár

Pater Walter: A renaissance.
Ára 1 K 90 fill.

Tevan könyvtár:

Henri Murger: Bohémélet. 80 fill.
Zsoldos Benő: Angol poéták. 40 fill.
Major Henrik: Panoptikuma. 1-20 K

Athenaeum-könyvtár

18 szám.

J. V. Jensen: Dóra asszony.
Ára 1-90 K.

OLCSÓ JÓKAI.

111, 112, 113, 114-115. 116-120 sz.
111. Egy magyar költő életéből.
112. Egy világlátott fiú.
113. A rosszul osztott testvérek.
114-115. Magnéta.
116-120. De kár megvétni.

Egy-egy szám ára 40 fillér.
Megjelenik

10 számos sorozatokban.